

Datum

29 november 2024

Onderwerp

VNG-inbreng commissiedebat IZA

Geachte woordvoerders IZA,

Allereerst excuses voor de late inbreng voor het commissiedebat IZA maar de VNG was genoodzaakt de eigen Algemene Leden Vergadering (ALV) af te wachten. In deze ALV lag namelijk de resolutie voor ['Stop met gesprekken vervolg IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden'](#).

Zoals u wellicht al heeft vernomen, **stoppen gemeenten vooralsnog met gesprekken over het IZA**. De leden hebben vandaag met overgrote meerderheid ingestemd met dit voorstel van het VNG-bestuur.

De VNG beseft dat dit besluit op een cruciaal moment komt, omdat de minister van VWS volgende maand een akkoord hoopt te bereiken over verlenging van het IZA met vier jaar. Waarbij het de bedoeling is dat het nieuwe IZA wordt uitgebreid met het sociaal domein, waarin gemeenten een centrale rol moeten spelen. In dat 'Integraal Zorg- en Welzijnsakkoord' zou de onderlinge samenwerking worden vastgelegd tussen de wijk- en ouderenzorg, sociaal domein en eerstelijnszorg.

Noodzakelijke beweging naar gezondheid

De zorg staat onder druk en moet ook in de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar blijven voor de inwoners van onze gemeenten. Gemeenten staan dan ook onverkort achter de beweging van zorg naar gezondheid. Hiervoor moet intensiever tussen gemeenten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars worden samengewerkt omdat domeinoverstijgend samenwerken leidt tot betere zorg thuis. De samenwerking is ook van belang om de toenemende druk op het sociaal domein beheersbaar te houden.

Gemeenten staan **inhoudelijk** nog altijd achter het IZA. Maar doordat de noodzakelijke instapvoorwaarden **niet voldoende zijn ingevuld door het rijk**, zijn wij genoodzaakt te stoppen met het IZA. Deze voorwaarden hebben betrekking op de algehele financiële situatie van gemeenten en op voldoende structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid. Helaas moeten we constateren dat de situatie nu zelfs **verslechterd** is door onder andere de aangekondigde **bezuinigingen op preventie**.

Nee, tenzij

De VNG betreurt de gang van zaken dat ondanks een constructieve houding vanuit de VNG het vooralsnog niet is gelukt om tot overeenstemming te komen. Naast dat niet is voldaan aan de eerder gestelde instapvoorwaarden, ontbreekt het aan een gelijkwaardige basis. Gemeenten geven aan dat zij als gevolg van een ongelijkwaardige bestuurlijke en financiële sturingskracht onvoldoende in positie zijn om de beweging van zorg naar gezondheid te kunnen beïnvloeden en de IZA-doelen te realiseren. Gelijkwaardigheid vormt de basis. Hierover vindt nog wel constructief overleg plaats tussen VNG, VWS en de zorgverzekeraars. Mochten we toch afspraken kunnen maken over een gezamenlijke en gelijkwaardige start dan kan het gesprek over een nieuw akkoord worden opgestart. Waarbij nog steeds de randvoorwaarde geldt dat de financiële positie van gemeenten moet zijn verbeterd om mee te kunnen doen in het nieuwe akkoord. Wanneer er een conceptakkoord ligt, inclusief Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) en doorrekening, én er voldoende is voldaan aan de houdbaarheid van het sociaal domein, in de context van de bredere gemeentefinanciën, dan zal het bestuur dit conceptakkoord voorleggen aan de leden.

Wij roepen de Tweede Kamer op ons hierin te steunen en de minister te vragen er zorg voor te dragen alsnog aan de voorwaarden te voldoen zodat de gewenste beweging van zorg naar gezondheid alsnog kan worden gemaakt.

Zie ook EenVandaag van donderdag 28 november: [Gemeenten dreigen uit landelijk zorgakkoord te stappen door bezuinigingen: 'Rijk komt afspraken niet na'](#)